

"EDINOST"

(Izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 8. uri zjutraj.)

"Edinost" stane:

za vse leto gl. 6.—; izv. Avst. 9.— gl.
za polu leta " 3.— " " 4.50
za četrt leta " 1.50 " " 2.25

Z "Novičarjem" vred:

za vse l-to gl. 7.—
" pol leta " 3.50
" četrt " " 1.75

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov. — "Novičar" pa po 2 nov.

EDINOST

Oglasi in oznanila se računajo po 8 nov vracila v petiti; za naslove z dobelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic. Poslana, javna sabvala, smrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker nifrancovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinost je mace

Naše šolske razmere.

(Govoril posl. V. Spinčić v 191. seji državnega zbora dne 28. januarja 1893. l.)

Visoka zbornica! (Govori hrvatski.) V oklicu do svojih volilcev, katerega smo jaz in moji tovariši izdali v minolem mesecu, povdarjali smo poglobitno tri točke: gospodarsko stanje, narodno ravnopravnost in hrvatsko državno pravo.

Do dna svojih duš smo osvedočeni, po preteklosti in sedanjosti, drugod in pri nas, da si bo naš narod — hrvatski in slovenski — šele tedaj zagotovil gospodarski napredek in narodni obstanek, kadar se premeni sedanji sistem, kadar z njegovo krvjo in z njegovim imetjem ne bodo več upravljali ljudje, kateri ne poznajo ni njega, niti njegovega jezika, niti njegovih potreb in kateri zanj nimajo srca; kadar mu ne bodo več rezali pravice taki ljudje, ampak kadar bo zjedinen ter sam s svojim kraljem iz zakonito mu že nad 350 let vladajoče rodovine gospodoval v svoji hiši, kadar bude oživotvorjeno njegovo državno pravo.

Dokler se to ne zgodi — a želeli bi bilo v interesu dinastije in naroda, da se čim prej zgodi — štejem si za sedaj v dolžnost, iznašati krivice, katere se nam gode, in zahtevati, da se te krivice odstranijo in da se vrši pravo po obstoječih zakonih sedanjega sistema in sedanje uredbe monarhije.

Mi imamo pravico to zahtevati od države za naš narod, ker tudi on vrši svoje dolžnosti napram državi in daje davek v krvi in v denarjih.

Poslužujemo se, kakor drugi, kolikor znamo in moremo, nemškega jezika, a s tem se ne odrekamo pravu, govoriti tudi tukaj v svojem jeziku.

(Nadaljuje nemški.) Visoka zbornica! Kolikor je meni anano, niso Hrvati in Slovenci v tostranski polovici monarhije oproščeni nikake dolžnosti in nikakega davka, niti krvnega niti denarnega, vzlic temu

pa se jim prikrajšujejo mnoge pravice. (Posl. Biankini: Tako je!) To velja zlasti za pravico, izobraževati se v lastnem jeziku. —

Slišal sem že nekatere gospode, tožeče v tem oziru, ali takšne krivice, kakor se gode v tostranski polovici monarhije Hrvatom in Slovencem, (Posl. Krumbholz: Krivica se godi vsem Slovanom v Avstriji!) takšnih še nisem čul. Vseučilišča, za katere se trosi velika svota štirih milijonov, so tako uravnana, da se tam Hrvati in Slovenci ne morejo izobraziti. (Posl. Biankini: Tako je!)

V drugi polovici monarhije je hrvatsko vseučilišče Frana Jožefa, a Slovenci je sploh ne morejo obiskovati. Hrvati pa le deloma. Pravniki smejo namreč to vseučilišče obiskovati nekaj let ter prebiti ondu prvi državni izpit, sicer pa so, kakor vsi drugi dijaki, primorani obiskovati nemška vseučilišča, eventualno gledé izpitov italijanske oddelke v Gradcu in v Inostu. Poljskih in čeških vseučilišč jim je iz raznih vzrokov moči le iz težka obiskovati.

Tudi za gimnazije ustavilo se je za tekoče leto nekaj nad štiri milijone in vendar ni ne jedne gimnazije, kjer bi se vseskozi hrvatski ali slovenski poučevalo. (Čujte! na desni.) Na Kranjskem, skoro izključljivo slovenski deželi, sta dve nemško-slovenski veliki gimnaziji, nemško-slovenska nižja gimnazija in popolnoma nemška gimnazija. Na Štajerskem in sicer v Mariboru poučujejo se menda štiri leta sem nekateri predmeti v slovenskem jeziku, v Celji pa se poučuje samo nemški. Vsa Koroška, kjer biva nad 120.000 Slovencev, vse Primorje, kjer biva nad 400.000 Hrvatov in Slovencev, nimata nijedne gimnazije, na kateri bi se le jeden predmet učil v slovenskem ali hrvatskem jeziku. (Čujte! na desni.)

Ako hočejo sinovi teh dežel obiskovati domačo gimnazijo, iti jim je na nemško gimnazijo v Celovec, Beljak, Gorico,

Zvečer smo prišli v vas, kjer sem sklenil prenočiti. Ko smo zapeljali skozi velika vrata na gostilnično dvorišče, videl sem na jedni strani plapolajoč ogenj, ki se je skozi okno svetil iz kuhinje. Vstopil sem ter vedno zopet z nova občudoval tisto podobo ugodnosti, čednosti in prijazne, poštene veselosti, — kuhinjo angleške krčme. Bila je prostorna, okrog in okrog viselo je leskeče bakrenasto in cinasto orodje in tu pa tam je bila olepšana z božičnim zelenjem. Gujati, jeziki in slanina visela je od stropa; samopéc je neprestano rožljala poleg ognjišča in v kotu je tiktakala ura. Lepo pomita smrekova miza zavzemala je jedno stran kuhinje; na njej je ležal kos mrzlega govejega mesa in druge navadne jestvine, mej njimi pa sta stala dva peneča se vrča piva, kakor bi jih stražila. Potovalci nižjega stanu pričenjali so napadati to tečno hrano, drugi pa so kadeči in kramljajoči sedeli poleg ognja pri svojem pivu na dveh hrastovih prukah z visokimi naslonili. Zale krščenice tekale so sem ter tja pod žezlom sveže, pridne krčmarice. Kadar je priložnost nanesla, izpregovorila je ta ali ona naglo par besedij s skupino pri ognjišču ter se pristrčno smeja

Trst ali Pulj. Realk za Slovence in Hrvate v alpskih deželah in v Primorju sploh ni. Poldrugi milijon Slovencev in Hrvatov nima nikake haeni od poldruga milijona goldinarjev, kateri se na leto izda za realke.

Obrtnih šol za glavne skupine sploh ni za Slovence in Hrvate. Taka šola je samo v Trstu, tam pa je učni jezik samo italijanščina. Obrtnih šol za posamezne stroke je paš nekaj. Najvažnejša je v Ljubljani, ali od dveh milijonov goldinarjev, kateri se trosijo vsako leto za obrtni pouk, odpade na Slovence in Hrvate vendar premajhen delež.

Za trgovinske šole in trgovinsko-nadaljevalne šole se dajejo tudi lepe subvencije, a za Slovence in Hrvate ga ni takega zavoda.

V Trstu je trgovinska akademija in navtična šola, a učni jezik je samo italijanščina (Čujte! čujte! mej somišljeniki.) V Lošinju, v Kotoru in v Dubrovniku so tudi navtične šole, kjer je učni jezik samo italijanščina. (Čujte! Tako je! mej somišljeniki.)

Za alpske dežele in za Primorje je čvetero učiteljišč in sicer v Celovci, v Mariboru, v Ljubljani in v Kopru. Prvi dve sta popolnoma nemški, Ljubljansko je nemško-slovensko, v Kopru pa se poučuje slovensko-nemški, hrvatsko-nemški in italijansko-nemški. Ženski učiteljišči za te dežele sta dve, v Ljubljani in v Gorici; na prvem zavodu se poučuje nemško-slovenski, na drugem slovensko-nemški in italijansko-nemški, hrvatsko-nemškega oddelka tu čni. Vsa Štajerska in Koroška imata samo jedno žensko učiteljišče in sicer v Gradcu; z dekleti, ki se tu le deloma v svojem jeziku izobrazijo in ki pridejo potem kot učiteljice na Spodnje Štajersko ali Spodnje Koroško, se tu ravna kakor s tujkami.

Vadnice na učiteljiščih v Ljubljani in v Gorici so slovensko-nemške, oziroma tudi italijansko-nemške in sicer tako, da

Nisem še bil dolgo v gostilni, ko je poštni voz obstal pred vrati. Mlad mož je izstopil in o svetilničnem svitu zrl sem v obraz, kateri sem mislil, da poznam. Pristopil sem, da bi ga natančneje videl, kar se njegovo oko vjame z mojim. Nisem se motil; bil je Fran Bracebridge, vesel, dobrovoljen mladenič, s katerim sem svoje dni potoval po kopnem. Najino snidenje bilo je sila pristrčno; kajti pogled na nekdanjega popotnega tovariša kliče nam v spomin množico prijetnih prizorov, čudnih dogodkov in izvrstnih burk. Da bi se v vsem tem pomenila v tem kratkem časi v krčmi, bilo je nemogoče. Opazivši, da se mi ne mudi ravno in da potujem le zato, da opazujem, silil me je, naj jeden ali dva dni prebijem na graščini njegovega očeta, katera je bila le par milj odtod. On je bil namenjen tja, da tam prebije praznike. „Bolje je, nego v krčmi imeti samotni božični obed,“ dejal je. „Bodite uverjeni, da boste pristrčno vzprejeti, če prav malo v starošegnem slogu.“ Njegovim razlogom se nisem mogel ustavljati; tudi moram priznati, da so mi priprave, katere sem videl delati za splošno praznovanje in društveno uživanje, moje osamelost precej močno dale čutili. Brez obo-

se poučuje v prvih dveh letnikih slovenski oziroma italijanski, nemški jezik pa se že od prvega leta sem uči kot učni predmet; začneš s tretjim letnikom je nemščina že učni jezik, dočim je materinščina samo še učni predmet. (Čujte! Čujte! mej somišljeniki.) Razven teh vadnic ustanovljeni so še pripravljalni razredi za nemške gimnazije v Trstu, Pulju in Celji in ti pripravljalni razredi so najboljši dokaz za to, da na teh gimnazijah ni uveden prvi učni jezik.

Kako so urejene šole na Koroškem, o tem je visokočastiti kolega, gospod kanonik Klun že lani govoril in najbrž bo tudi letos še kdo to stvar sprožil. Tiste, ki žele aboljanja obstoječih razmer, imenujejo visoki uradniki hujskače in kalivce miru. (Tako je! pri somišljenikih. — Posl. Mixa: Vi sami!) Ne, specijelno gospod kanonik Klun sam in vsi Slovenci, ki so se lani za to stvar zavzeli, imenovali so se v tej zbornici kalivce miru.

Okrajni glavarji, namesto da bi kot predsedniki okrajnih šolskih svetov pri upisavanju v slovenske ali nemške oddelke — in take šole so se ustanovile vsled prošnje za slovenske šole — postopali objektivno, porabljajo vsa sredstva, da bi roditelje odgovorili od slovenskih šol (Čujte!), zlasti pa sramoté slovensko narodnost in slovenski jezik. (Poslanec dr. Vašaty: To so pa kaj čedni okrajni glavarji!) (Dalje prih.)

DOPISI.

Iz Nabrežine, dne 20. januarja. [Izv. dop.] V lepem spominu je že vsem udeležencem veliki skupni koncert, ki so ga priredila skupna pavska društva okolice tržaške in mesta samega. A tudi danes moremo zabilježiti važen pojav pavskega gibanja tik mej tržaškega ozemlja. Dne 29. t. m. priredilo je namreč naše pavske

tavljanja sem torej vzprejel njegovo povabilo; voz je obstal pred vrati in v par minutah bil sem na poti proti graščini Bracebridge-ov.

II.

Sveti večer.

Bila je lepa, mesečna, a strahovito mrzla noč. Naš voz je kakor pušica letel po zmrzlih tleh. Poštar je neprenehoma pokal s svojim bičem, in nekaj časa šli so konji v dir. „On ve, kam gremo,“ rekel je moj spremljevalec smeje se; vsakako hoče dospeti tja o pravem času, da užije malo dobre večerje in veselosti v sobi za posle. Moj oče, morate vedeti, se trdno drži stare šole ter je ponosen na to, da kolikor toliko še vzdržuje staro angleško postrežnost. On je povoljen vzgled tistoga, kar dan denašnji redko dobite pravo: starega angleškega plemenitnika na kmetih. Naši bogataši prebijejo toliko svojega časa v mestu, in moda se tolikanj zanaša na kmete, da so krepke, raznolike posebnosti starega selskega življenja do malega obrušene. Moj oče pa si je že v svoji mladosti poštenega Peachama namesto Chesterfilda izvolil za vzgledno knjigo. Prepričal se je v lastni vesti, da v resnici ni bolj častnega in bolj zavidnega stanu, nego je

PODLISTEK.

Božič na Angleškem.

(Iz W. Irvinga „knjige črtic“ preložil V.)

I.

Poštni voz.

(Dalje.)

Slednjič so se ganili z mesta; jeden na konjiču, pred katerim je skakal pes ter lajal, drugi pa se je držal Ivanovih rok. Oba sta isti čas govorila, obsipaje ga z vprašanji „kako je doma“ in s šolskimi anekdotami. Jaz sem gledal za njimi z nekovicim čutom, ne vem, ali bolj vesel, ali bolj otožen. Spomnil sem se namreč tistih časov, ko ravno tako kot onadva ničesar nisem vedel niti o skrbi niti o nadlogi, ko je bil prost dan največja pozemeljska sreča. Nekaj minut pozneje smo se ustavili, da so napojili konje, in ko smo šli zopet dalje, naredila je pot ovinek in ugledali smo mično graščino. Razločno sem lahko videl pod stebriščem postave jedne dame in dveh mladih deklic, in kako sta mala moja tovariša z Bantanom, Karlom in starija Ivanom dirjala po kolovozu. Naslonil sem se skozi okno, na dežaje se, da bodem pričal srečnega snidenja, a kup dreves mi jih je zakril.

društvo „Nabrežina“ svojo prvo društveno veselico in to toli sijajno, da mu moramo čestitati od vsega srca. Že ogromna udeležba je pričala o velikih simpatijah, koje goje Nabrežinci do svojega pevskega društva, a sijajni izid je dokazal, da res služi simpatije. Pozdrav g. J. Caharije bil je nadahnen čutili navdušenja za naša narodno stvar in za razvoj petja mej Slovinci. Vspored je bil sestavljen zelo skrbno in osobito pesmi so bile primerno odbrane. Vsi zbori so bili precizno naučeni, tako, da je težko odločiti, koji gre prvenstvo. A vender moramo reči, da se nam je Nedvedova „Dekletu“ najbolj omilila. Pri tem zboru moramo posebno pohvaliti, da so pevci jako dobro razločevali mej „piano“ in „forte“. Jako srečna je bila misel, da so postavili na vspeh tudi mešani zbor, kajti prepričali smo se, da ima Nabrežina povsem sposobnih moči za to. Na ta način se širi ljubezen do petja tudi mej ženskim spolom, kar je velike važnosti za vzgojo našega naroda. Pevci Nabrežinski so pokazali, da imajo izvrstno šolo; izvrstno posebno zato, ker pevovodja skrbi za to, da pevci res čutijo, kar pojejo. Kadar poje ti pevci, razumeš vsako besedico, vsak slog. Gosp. pevovodja Čerin ima namreč vse hvale vredno metodo, da seznanj pevec z vsebino pesmi in nje tendencijo, predno začne poučevati. Prekrasna posledica tej metodi je ta, da vsak pevec res izraža to, kar je povedano v pesmi. A še nekaj ima g. Čerin, kar ni najti pri vsakem pevovodji: on ni le suverén gospodar svojim pevcem, ampak ima tudi občinstvo v svoji oblasti. Zato pa v Nabrežini ni bilo čuti tistega žuborenja mej poslušalci, kakor marsikje drugod; ko so nastopili pevci, zavlada je takoj tšina, kar izdatno omogočuje fino n. janciranje pri petju. Slava takemu pevovodji! — Tudi igra se je sponesla izbornu; vsi, igralke in igralci, so storili svojo dolžnost v polni meri, a lovor-venec moramo vsakako prisoditi g. Volariču, kajti ta gospod se je pokazal izbornega igralca. — Po „besedi“ je bil ples in prosta zabava, pri kateri je gospod Resman nabral 7 gid. za družbo sv. Cirila in Metoda. — Nabrežinci, le tako naprej v čast in slavo slovenski pesmi!

Dekani, dne 29. januarja 1893. [Izv. dop.] — Naše bralno društvo zborovalo je danes po vspehu, priobčenem v zadnji št. „Edinosti“. Dosedanji predsednik gosp. Ivan Piciga je prisrčno pozdravil društvenike, ter naglašal, kako važnost ima naša čitalnica za celo županijo Dekansko in kako ona ugodno vpliva v izobraževalnem oziru na vso okolico, kajti Dekani je tako rekoč srce vsega slovensko-koperskega

stan posestnika na očinem imetji in zemlji, kateri zategadelj ves svoj čas preživi na svojem posestvu. On je hraber zagovornik upeljave starih pelskih iger in prazničnih običajev, in je prečital mnogo starih in novih pisateljev, ki so govorili o tej stvari. Res, najrajši čita pisatelje, ki so cveteli najmenj pred dvema stoletjema, ter trdi, da so mnogo bolj pisali in mislili kot pravi Angleži, nego kateri koli njih naslednikov. Časih mu je celo žal, da ni bil par stoletij prej rojen, ko je bila Anglija še Anglija ter je imela svoje lastovite šege in navade. Ker biva nekoliko v stran od velike ceste v precej samotnem delu grofije, brez kakšnih sosedov jednake vrste v bližini, uživa za Angleža najbolj zavidni blagor, namreč prilžnost, da živi brez zaprek po lastni volji. Kot zastopnik najstarše rodovine v okolici in ker so kmetje večinoma njegovi zakupniki, ima veliko veljavo in je skratka znan pod imenom „squire“, naslov, kateri je bil od nepomnijih časov dovoljen najstaršemu v rodbini. Menim, da je najbolje, da vam dam nekatera znamenja o svojem dostojnem starem očetu, da vas pripravim na nekaj malih posebnostij, ki bi se vam sicer utegnile zdeti smešne.“

(Dalje prih.)

okraja. Čitalnica naša prebudila je najprej Dekance tako, da so oni sedaj najbolj zavedni, vzbujeni in izobraženi mej vsemi zapadno-istrskimi Slovinci. Od tu vlečejo se žile vzbujanja in navdušenja proti Pomjansčini, Buzeščini in proti Bregu. Glede na vse to ponosen mora biti vsak, komur je čast biti udom čitalnice naše. Koncem svojega govora pozval je g. predsednik vse ude naj se trdno oklenejo našega društva, naj pridno zahajajo v bralno sobo, in naj gledajo, da se čast društva še nadalje ohrani in razvija.

Nato se je vpisalo na novo 24 udov in nadejati se je, da se jih bode vpisalo še več. Volil se je potem novi odbor, koji je tako le sestavljen: Predsednikom gosp. Josip Piciga, občinski svetovalec; podpredsednikom Josip Toškan, posestnik; tajnikom g. Ivan Kuret, blagajnikom Ivan Mahnič, krčmar; odborniki Ivan Gregorič, Jože Prinčič in Ivan Valentič. Ker so to samo bile izkušene moči, nadejati se je po vsej pravici najboljšega društvenega razvoja.

Po končanem zborovanji zapeli so društveni pevci „Kviško bratje“ in „Naša zemlja“ v občo zadovoljnost. Društvo bode vzdrževalo te-le liste: „Edinost“, „Il Diritto Droato“ in „Il Rinnovamento“. Gospod nadučitelj Ivan Kuret pa je obljubil darovati društvu liste: „Mir“, „Domovino“, „Našo Slogo“ in „Primorski list“. Obradamo se s tem do zunanjih rodoljubov, prečastitih gg. župnikov in učiteljev, naj bi blagovolili, se vpisati v naše društvo, s čemur bi nam bilo jako pomagano v gmotnem oziru.

Ker tukajšnje ljudstvo sploh rado čita, namerava naše bralno društvo ustanoviti tudi ljudsko knjižnico. V sled tega uljudno prosimo vse prijatelje ljudske prosvete, da nam blagovole poslati kako knjigo bodi si poučno ali zabavno, koje oni več ne rabijo. Za vsak mali dar bodejo jim gotovo vsi društveniki iz srca hvaležni.

Opozarjamo tudi na to, da napravi bralno društvo o veliki noči ljudsko veselico z veleznamenitim programom. Priprave vrše se že sedaj in nadejamo se z vso gotovostjo, da bode ta veselica vse občinstvo iz vseh stanov razveselila in zadovoljila. Alfa.

V Gorici 24. jan. — V javni seji tuk. mestnega sveta z dne 17. t. m. povzdignil je g. Anton Jacobi zopet svoj krepki glas gledé znane vinske pogodbe z Italijo, zahtevajoč naj se izvoli odbor 6 zaupnikov, kojemu bode sporočati o škodah, katere izvirajo iz omenjene pogodbe in kako ohraniti vinogradnike itd. — Predlog je bil sprejet, akopprav se je nekdo mnogo trudil, da bi ga izpodbil iz razlogov, vzetih iz devete dežele. (P) — Celó „Corriere“ odobrava, dasi posrednje, Jacobi je v pogum in dejal bi „slovenofilnost“ rekoč v broji 19. istega meseca: „Nella esposizione della sua tesi, il proponente esalta l'attività dei due deputati sloveni intrapresa contro la clausula“.

Jacobi je namreč v omenjeni seji tako govoril: „V zanimivih sejah drž. zbora meseca januarja l. 1892. so odsvetovali izvrstni govorniki Dipauli, Terlago, Malfatti, dr. Laginja, dr. Klaič, Robič, in drugi, naj zbornica ne sprejme 3. §. trg. pogodbe z Italijo v 5. odst. Njih pravične in ostre opazke pa po nesreči niso nič pomogle.“

Izmed naših poslancev sta se prvim pridružila gg. prof Alfred Coronini in dr. A. Gregorič, dočim je večina sprejela vladni predlog itd. — Govornik pravi nadalje, da znači omenjena pogodba propad avstrijskega vinstva, sosebno pa dalmatinskega, istrskega, tirolskega in goriskega; popisuje, s kolikimi žrtvami se je naše vinstvo povzdignilo baš v zadnjih letih iz bede, prouzročene vsled bolezni, bodisi s tem, da se je jelo umniše ravnati, bodisi, da so se sadile amerikske trte. Škoda, izvirajoča iz one pogodbe, da je že

več ko razvidna in toliko naglašavana; izvoz naših vin v Italijo pa je neznamenit itd.

To so gotovo resnične, moške besede. Corrierjeve besede so mi dale povod, da tu nekoliko izpregovorim o tem možu. Celó največi zoperniki pripoznavajo, da je g. Anton Jacobi eden najspretnejših, najpogumnejših in najvstrajnejših mestnih svetovalcev, dočim je priučen govornik, da mu večkrat malokdo more blizu v najvažnejih vprašanjih. Radostno se n. pr. spominjamo, s koliko strokovnjaško in stvarno znanostjo je govoril svoječasno o naših železničnih zadevah! Baš pri tej priliki si je nakopal na glavo nevoljo mogočne Ritterjeve hiše. Sosebno moramo jako pohvalno omeniti in naglašati danes gori zaželeženi predlog, ki zadeva z večine naše slovenske vinogradnike. Mi Slovinci mu moramo hvaležni biti na moškem pogumu, da se nas spominja g. Jacobi v slovesnih, nam Slovincem sicer neprijaznih sejah mestnega svetovalestva, brez obzira na sovražne elemente. Kdor pozna naše razmere, mora priznati, da take srčnosti v pričo očitnih zagriženih protivnikov ne bi imel kdor si bodi. S kratka: g. Jacobi je govornik, ki zna staviti svoje predloge tako, da mu jih celo advokatje kot mestni svetniki v vsem svojem potu ne morejo izpodbiti, pa tudi, ker uživa vse priznanje kot persona privata in publica. Zato pa, ker je imeniten resnicoljub brez mečkanja in ničnih obzirov, prišel je, dejal bi, ponevedoma na našo stran, na katero streljajo vedno in dim hujše iz sovražnega tabra, če ne toliko z glasom kakor z dejanji. G. Anton Jacobi je toraj tudi naš mož. Živel!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Poslanska zbornica. V zadnjem državnozbornem poročilu smo že omenjali, da je poslanska zbornica v svoji seji dne 30. pret. meseca vsprejela proračun naučnega ministerstva. Posl. Bendedel se je potezal za nemški šulferajn. Posl. Hauck je povedal — in to je značilno za avstrijske razmere —, da deluje sedaj na Dunaju 394 židovskih odvetnikov in mej 569 koncipijenti je 510 židov. Ni res, da se židje germanizujejo po šolah, pač pa se kozmopolitizujejo kristjani. Dajte Bogu, kar je božjega, cesarju, kar je cesarjevega, a tudi narodu, kar je narodovega, to je: nemškemu narodu nemških šol. (No, gosp. poslanec: to načelo velja menda tudi za slovenske narode, kar ste pa menda „pozabili.“ Op. ur.) Po tem govoru se je zaključila razprava in so sledili razni „popravki“. Posl. Schneider je naglašal n. pr., da dunajski antisemitje delajo vedno na to, da se odpravi jednakopravnost glede na žide; posl. Schlesinger je očital ministru Gautschu — nevednost. Poročevalč Pininski je naglašal, da Poljaki žele razširjenja avtonomije glede na šolsko zakonodajo, a se ne dotaknejo tega vprašanja, ker so vsprejeli program prestolnega govora. Ker pa jim je pri srcu verska izomika, opozarjali bodo vsikdar vlado, naj skrbi, da bode vzgoja resnično pravna in verska. Govornik protestuje proti zahtevi posl. Kronawettera, da bi se uvela v šolo morala brez dogmov. To bi bila lepa družba, ako bi se nje morala opirala samo na kazenski zakon, zapore in vislice. Ako bode vlada vršila svojo dolžnost, potem se je nadejati, da se polagoma pomirijo duhovi v tem pogledu. — Posl. Kronawetter je stavil nato interpelacijo zahtevajočo, da vlada še v tem letu predloži zakonski načrt o uvedanju posebnega davka za bogočastje; potem načrt o prispevkih verskega zaklada za verski pouk v ljudskih in srednjih šolah ter o upravi in uporabljanju verskega zaklada; in slednjič, da vlada v vsakoletnem proračunu izkaže dolgove posamičnih verskih zakladov. Govor-

nik se je potem togotil nad „beračenjem“ redovnikov, kar je povzročilo odločne proteste se strani konservativcev. Poslanci Biankini in tovariši so interpelovali radi škode, nastale dalmatinskim vinorejcem po klavzuli o vinski carini. Pred začetkom seje pa so interpelovali posl. Steiner in tovariši, kako stoji stvar uvedenja neposrednih volitev v kmečkih občinah

Včeraj je bila zopet seja ter so vsprejeli naslova „visoke šole“ in „srednje šole“. Minister Gautsch je naznanil zbornici, da jej skoro dospe predloga o uravnanju plač profesorjev na visokih šolah; ob jednom je povedal, da bode vlada primorana mimo kredita 8 milijonov, dovoljenega nedavno, zahtevati še večjih sredstev za visoko šolo. Posl. Campi in Luzzatto se zahvaljujeta proračunskemu odseku, da je vsprejel resolucijo zastran pomnoženja italijanskih stolic na vseučilišču v Inomostu, izjavljata pa, da le osnova italijanskega vseučilišča bi mogla povsem zadovoljiti Italijane. Campi želi še, da se dozvole olajšave glede na pripoznanje tečajev, absolviranih na vseučiliščih v Italiji.

Posl. Kovnic zahteva, da bi tudi ženske smele obiskovati vseučilišča, osobito medicinsko fakulteto. Poročevalec Beer izjavlja, da so italijanske stolice v Inomostu umestnejše, nego visokoleteče resolucije na korist samostojnega italijanskega vseučilišča, koje je neizvedljivo za sedaj.

Napóčil je torej tisti imenitni dan: danes prijavijo načelniki svojim klubom program za novo vedino. Odvišno bi bilo, ako bi hoteli v tem trenutku ubijati si glavo radi tega programa: potrpimo še malo ur in vedeli bomo, pri čem smo!

Ogrsko ministerstvo Wckerle se nahaja v jako kritičnem položeni: ali bode morale odstopiti od namere uvesti civilni zakon, ali pa iti. Kajti že danes je gotovo, da ne bode mogoče uvesti civilnega zakona, ker mu niso prijazni odločilni krogi na Dunaju, ker se tej nameri najvpešneje upira duhovščina se škofi na čelu in, menda tudi ljudstvo.

Vnanje države.

Povodom škofovskega jubileja sv. Očeta odpošljejo v Rim posebne odposlanike nastopni vladarji: cesar Fran Josip, cesar Viljem, kraljica-regentinje španska, kralj saksonski, princ regent bavarski, kraljica angleška in sultan. Republika francoska pa bode naložila svojemu poslaniku rimskemu, da sporoči papežu nje čestitke.

Za novo vojaško predlogo nemško stoje stvari zelo slabo, tako, da vlada že misli na razpust državnega zbora. A predno stori ta zadnji korak, obrniti se hoče cesar Viljem do državnega zbora s posebno poslanico. Druge vesti pa trdijo nasprotno: da hoče namreč papež uplivati na katoliški centum v korist imenovane predloge.

Carjevič ruski je imenovan posebnim cesarskim reskriptom za predsednika odboru za zidanje sibirskih železnic. Reskript pravi, da je caru posebno pri srcu vresničenje tega načrta, ki je v tesni zvezi z drugimi načrti za kolonizacijo in industrijalni razvoj Sibirijske.

Mali kralj španski je obolal na osepnicah. Bolezen se razvija normalno.

Različne vesti.

Nadvojvoda Fran Ferdinand d'Este je dospel na svojem svetovnem potovanju v Kalkuto, kjer so ga vsprejeli kaj slovesno.

Imenovanje. Prosv. cesar je imenoval okrajnega komisarja barona Rodiča vicekonsulom.

Cerkvena slovesnost. Minolo nedeljo je mil. g. škof slovesno instaloval novega kanonika g. Ivana Buttignoni-ja.

Iz Gorice se nam piše: Zadnji „Rinnovamento“ bil je zaplenjen in sicer v obeh izdajah, za Gorico in za Trst. Naročniki so dobili še-le tretjo izdajo. — Povod zaplenbi dala sta dva članka o židih, ki sta zavzemala tretjino lista. Dopis iz Trsta je uprav zanimiv.

Nabirajmo neveljavni denar za družbo sv. Cirila in Metoda! Velika množina starega, neveljavnega denarja je deloma zavrženega (šestice, groši, 2, 1 in 1/2 krajcarja konvencijske vrednosti), deloma pa še v prometu. V prometu je mnogo lombardsko-benečanskih 1 (soldo), 5/10 (soldo) in 3 centesimi, ki krožijo še vedno in se oddajajo za 1 kr., odnosno 1/2 kr. avstr. vred. Mnogo je tudi v prometu dvajsetic, desetic, detrtakov, krajcarjev in polovičarjev sedanje vrednosti tako pokvarjenih, da jih ne bode mogoče oddati. Vsemu tacemu drobižu so šteti dnevi. Z novim denarjem izgube se to malo opravičeno, kolikor je imajo, kajti novi drobiž ne bode bakren, nego bron. Ne bode torej mogoče, oddati kak 1 (soldo) za 2 stotejki. A tudi c. kr. blagajne ne sprejemajo tacega zastarelega denarja niti za plačilo niti v zameno. Posameznik bi ga kot ničvrednega zavrzel in naposled zgubil bi se v — zemljo in počival tam tako dolgo, da bi, recimo, po 1000 letih prišel v kak muzej! A Slovenci imamo nujnih potreb; naj skrbe drugi za učenjake poznejših rodov. Ta nič vredni denar ima tudi svojo vrednost, kot kovina, ako ga naberemo v večjih množinah. Baker ima svojo ceno!

Nabirajmo torej v vsacem kraju tak denar in kedar ga več naberemo, oddajmo ga po primerni, najcenejši poti sl. vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda! V tem obziru lahko mnogo store slovenski trgovci, ki imajo morebiti že več tacega denarja zavrženega v kakem kotu in ga bodejo od zdaj naprej gotovo prejeli v še večjih množinah. Mnogo lahko stori tudi o. duhovščina, ker v raznih nabiralnih pušicah dobi se ga tudi še precej.

Pisec teh vrstic — trgovec — nabral sem tacega denarja že nad 6 k.o. in ne dvomim, da ga naberem do 10 k.o.

Na delo torej! Zrno do zrna! Lep dar dali bomo naši prekorični družbi. Jaz ga cenim na najmanje 1000 zlatih kron!

Družba sv. Cirila in Metoda beleži pričujočim naslednje domoljubne darove zadnjih dni: G. Helena Bevkova je poslala dva letnika „Danice“, gosp. notar Luka Svetec, družbin podpredsednik, več časopisov; gosp. Dragotina Hribarjeva tiskarna v Celji II. Letopis slovenskih posojilnic; gosp. Karol Bleiweis, notarski kandidat, več knjižic, „Nepoznanec iz Istre“ veliko del družbe sv. Mohorja. — Po g. Matildi Sebenikarjevi, prvomestnici Cirkniško-Planinske podružnice, smo prejeli 100 gld., nabranih kot ustopnino pri šaljivi loteriji ob podružnični veselici. Blagajničarica novo ustanovljene ženske podružnice v Ajdovščini, g. Leop. Kernik-Rottova, nam je poslala 88 gld. 40 kr. in 1 tolar, večinoma darovi vesele družbe v Ajdovščini v znesku 16 gld. 1 tolarja in pa preplačila pri prodaji družbenih knjig. Kot prvo nabirko kronin darov je nabral Vekoslav Legat na Koroskem, 140 kron v zlatu, in sicer so darovali po 20 kron g. pošiljavce, č. gg. Franc Lenc, provizor v Kazazah, Stefan Lassnig, župnik v Št. Vidu v Podjurski dolini, Jožef Skerbine, župnik v Vogerčah, Anton Žák stolni vikar v Celovci, in dva neimenovana posvetna rodoljuba Celovška. Po gosp. farmacevtu Radoslavu Hočevarji smo prejeli 60 gld. kroninega daru naše vrle Cerkijanske podružnice na Gorenjskem. „Rodoljub na Vrhnikih“ nam je naklonil 50 gld., plačanih mu vsled po-

ravnave od nasprotnika, isto tako g. Ivan Zupan, posestnik in lesotrižec v Gojzdu pri Kranjski gori, 30 gld., pridobljenih v kazenski zadevi. Blagajnik kamenške moške podružnice, g. dr. Josip Barle, nam je poslal 19 gld. 27 kr.: 4 gld. 40 kr. je daroval g. dr. Julij Dereani, drugo je pa bilo zloženo v veselih družbah pri „Kendi“, in sicer je bilo nekaj nabranega na predlog g. sodnika Polca, drugo je pa blagajniku izročil g. Grašek ml. Po č. g. vikariji Fr. Grozniku smo prejeli iz Zagorja 16 gld. 50 kr., nabranih ob 25 letnici župana Matije Faturja. Č. g. Josip Svatoč, kapelan v Št. Lenartu pri sedmih Studencih, je poslal 11 gld. 68 kr. kroninega daru; darovali so pa kot prve krone gg. Wucherer in pošiljavce po 4 kr., gg. Einspieler, Fojeh-ter, Lapuš, Treiber, Wutti in župljani pod Turjo po 2 kroni, gosp. Trupe 1 kr. 36 bel. in gg. Arih in Pergrin po 1 kr.

Prvo XX krono sta doposlala telovadno društvo „Savinjski Sokol“ v Mozirji in gosp. Jakob Mankoč v Trstu mesto venca umrlemu gosp. Ivanu Šegasu v Sodražici. Jedno XX krono smo prejeli kot „časnikiarski narodni davek“. Posojilnica Sinči vesi je darovala 10 gl. G. Anton Virant, podstarosta „Dolenjskega Sokola“, je nabral med Sokoli 7 gl., ter nam jih poslal s srčno željo, da se Slovenci združimo in Po g. Ivanu Aleševci, sobnem slikarji, smo prejeli iz Opatije 6 gld. 30 kr. novoletnega daru; darovali so pa gg. Ana Kernova, Zofija Šabec, poštar Gaspari in pošiljavce po 1 gld., gg. Terezija Aleševa, Matija Žust in Zore po 50 kr., g. F. Aleševce 40 kr. in gg. Fran in Anton Jamar po 20 kr. G. Fr. Galè, učitelj v Šiški, je poslal 6 gld. 20 kr., ki jih je nabrala na Silvestrov večer gosp. Nežika Udovičeva, g. pravnik Fr. Regally pa 6 gld. zloženih v veseli družbi na Dunaji. Blagajničarica ženske podružnice na Vrhnikih, g. Mici Petričeva, nam je poslala 5 gld.: 4 gld. iz naša novoletnina gg. Marije Grudnove, Ane Lenarčičeve, Ane Petričeve, Mici Petričeve, An. Pavrove, Mici Pršarjeve, Anđi Tomšičeve in Žanete Vidičeve, 1 gl. je pa daroval „Neimenovane c.“. Telovadci „Ljubljanskega Sokola“ so nam naklonili 5 gl. in isto tako 5 gl. g. Vojteh Candolini iz Kostanjevice. Iz Ilirske Bistrice smo prejeli 4 gl. nabranih na Silvestrov večer po g. And. Uršiči. Č. g. Matija Nesler, župnik v Galiciji na Koroskem, je poslal za novo leto 3 gl., g. Jernej Bahovec, knjigotiski komptoirist, 2 gld. kot zbirko trgovskih pomočnikov pri Kolovratu, neimenovan rodoljub iz Zagreba 1 gld. in župnik z nemške meje za „Vestnik“ 1 gld. — Z iskreno zahvalo se priporočamo slovenskim dobrotnikom v prihodnje.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Veselici. V mestu tržaškem, odnosno po njega okolici vrste se veselica za veselico; vsako društvo hoče namreč dokazati ne le da živi, ampak, da se razvija in popolnjuje. Osobito na glasbenem polju pričelo je tako živo tekmovanje, da se mora le veseliti vsak slovenski rodoljub; kajti: Nur böse Leute haben keine Lieder! — Dne 29. januarja vršila se je v krasnih prostorih bralnega društva pri sv. Ivanu prelepa veselica, h koji je prihitelo — vzlic skrajno neugodnemu vremenu — lepo številu po veliki večini domačega občinstva. Pevci in tamburaši svetoivanski so dokazali tudi to pot, da se vezbajo prav pridno in da jim je na tem ležeče, da ne zaostanejo za drugimi okoličani. Osobito treba pohvaliti močne glasove v zboru svetoivanskem. Deklica Dorka Trobčeva je deklamovala kaj dražestno „Največji zaklad.“ Dobro jo je pogodil odbor, da je postavil v vepored

umesten Stritarjev prizor „Pravo junaštvo“. Ravno pri tej veselici smo se prepričali, kako ugodno upliva na priprosto ljudstvo taki prizori, vzeti iz življenja: gotovo bolj, nego da bi jim človek moralizoval ure in ure. Istotako umestna je bila tudi igra „Berite Eđinost!“ Ljudje so se smijali prav od srca, a ta smeh je izražal zaničevanje tistim, ki so taki, kakoršen je uradnik „Kratki“ v omenjeni igri. Po „besedi“ je bil ples.

V četrtek smo pa bili na „Proseku“ pri „Hajdrihovi“ veselici. Poročajo o „Hajdrihovi“ veselici povedati bi prav za prav lahko z dvema besedama, kar je povedati: tako je bila, kakor vsakokrat — lepo petje, lepo tamburanje, izvrstna igra in pa izredno živa zabava. In če že hočemo kaj naglašati, moramo reči: da se je g. Slavik zopet odlikoval se svojim poznanim zvonkim glasom v Försterjevem zboru „Pobratimije“ in da se je igra „Servus Petelinček“ igrala tako izborna, kakor se sploh more igrati tako komplikovana igra na tako malem odru. Igralkam, gosp. Feliciti Gorupovi ter gospodičinama A. L. in Regini Balančevi — potem igralcem, gosp. Ed. Slaviku, I. Balanču in Štoki gre zares zaslužena pohvala. Mirno vestjo smemo reči, da je bilo vse občinstvo prav zadovoljno s to veselico. Udeležba je bila ogromna; zlasti iz Nabrežine in iz Trsta došlo je razmerno veliko obiskovalcev, da osvedočijo s tem čut vzajemnosti mej rodoljubi tu in tam. Plesalo se je seveda tudi na Proseku, — in pa še kako vstrajno!

Veliki ples „Del. podp. društva“ je nocjo v gledališču „Politeama Rossetti“. Začetek ob 9. uri. Ustopnina 50 kr. za osebo. Svirala bode vojaška godba iz Pulja, plesal se bode prekrasni narodni ples „Kolo“, gledališče bode razsvitljeno električno lučjo, odbor bode skrbel za vsestranski red, osobito v tem pogledu, da se nikdo, ki ne sodi v slovensko družbo, ne vtihotapi v gledališče. Odveč bi bilo na glašati veliko važnost „Del. podp. društva“ za razvoj narodnega življa v mestu Tržaškem in zato menda ne treba posebno priporočati, da se vsi, ki čutijo narodno, udeleže tega plesa.

Pevsko društvo „Zarja“ priredi jutri zvečer domačo veselico s petjem, deklamacijo in igro v prostorih društvene krčme v Rojanu pred cerkvi. Pri veselici sodelujejo iz prijaznosti diletantje dramatičnega odseka „Tržaškega Sokola“. Predstavljalji bodo priljubljeno igro „Doktor in njegov sluga“. Mej bode točkami sviral močan oddelek orkestra slavnega c. kr. pp. št. 97 iz Pulja. V programu je tudi krasni Ipavčev zbor „Kdo je mar?“ s samospetvom tenorja in baritona, ter četverošpovom, s spremljevanjem orkestra. Upamo, da jutri toliko mestjani, kolikor okoličani počaste z mnogobrojno navzočnostjo to veselico, tembolj, ker napravlja uprav ta dan neka zakotna družba tej nasproti nek „lahonski“ ples v prijaznem Rojanu.

Tržaška posojilnica in hranilnica, registrovana zadruga z omejenim poroštvom je prejela v mesecu januarju t. l. gold. 4658.83 in izdala gold. 3551.87; imela je toraj skupnega prometa v rečenem mesecu gold. 8210.70. — Opomniti je, da se promet pri tem našem mladem zavodu od meseca do meseca množi. V kratkem bode se sestavila bilanca in sklical občni zbor. Našemu občinstvu klicati je pa zopet: poslužujmo se ob vsaki priliki le naše „Posojilnice in hranilnice“ — ter dajmo slovo tujim denarnim zavodom! — Vredno je tudi omenjati, da se združni deleži lahko plačujejo v obrokih po 1 gld.

Predstojništvo rojanskega posojilnega in konsumnega društva, vpisane zadruge z omejenim poroštvom vabi na II. redni občni zbor, ki bode dne 26. februarja t. l. ob 11. uri predp. v zgornji dvorani „Zadrugne krčme“ v Rojanu pri Trstu. Vspored: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Čitanje poročila o blagajniškem

delovanju v l. 1892. 4. Poročilo nadzorništva in predlog dati absolutorij predstojništvu za l. 1892. 5. Razni predlogi in nasveti. 6. Volitev 2 članov predstojništva, 4 članov nadzorništva, 9 namestnikov v predstojništvo, 6 namestnikov v nadzorništvo in 2 namestnikov v razsodišče. (Glasuje se pismeno, ter bode v ta namen posebne po predstojništvu določena komisija sprejemala glasovnice začeni ob 9. uri predp.) —

— Društvo je imelo v mesecu januarju t. l. 4000 gld. dohodkov in 4200 gld. troškov; v skup 9100 gld. prometa. Razprodalo se je za 1700 gld. jedilnega blaga v prodajalnici in za 1000 gld. vina. — Pristopilo je 46 novih udov, deležev vplačalo se je 49. — Poročilo o delovanju društva v minolem letu vdobé te dni udje na dom. Onim pa, kateri želé pristopiti k društvu, se na zahtevo pošlje brezplačno. — Novi udje naj se zglasó v društveni krčmi v Rojanu, ali v Zadrugni prodajalnici v ulici Belvedere št. 3.

Posnemanja vredno. Te dni je umrl v Barkovljah star pevec, kateri je služil že 20 let tako cerkvenemu kakor narodnemu petju. Domači pevci pa so hoteli skazati temu domačemu veteranu pevec poslednjo čast po svojih skromnih močeh. — Zvečer pred pogrebom zbralo se je vse društvo v hiši mrtvega pevca, ter mu pelo naše mile in v srce segajoče nagrobne pesmi. — Ker je pa družina istega pevca uboga — pomagali so jej s tem, da so nabrali nekaj denarja (vsak po svoji moči) v podporo družini. — Isti večer sklenilo je šest izmed „Adrijašev“-ustanovnikov društva, da hočejo nositi mrtvega svojega tovariša pri pogrebu, kar se je tudi zgodilo. Pogreb imenovanega umrlega pevca je bil res lep; udeležilo se ga je veliko številu ljudstva, a „Adrijaši“ so mu peli v cerkvi in na grobu, poslavljaječ se tako za vedno od uzornega moža-domačina, katoremu je bilo v življenju petje nad vse. — Ta blagi čin „Adrijašev“ kaže jih blagosrčno, a zajedno tudi veliko spoštovanje do onih mož, ki gojé lepo narodno petje po naši okolici.

Iz Divače se nam piše: Blagovolite, častiti gosp. urednik, priobčiti nekoliko vrstic v vašem cenj. časopisu od gorenje — kraškega obsežja.

Potekla je že triletna doba starega občinskega zastopa v Divači; stojimo torej pred durmi novih volitev. Prodrugi Divačani, pozvati vas moram pred vsem, da se prebudite iz starega spanja in pričnete novo narodno življenje v slogi in sporazumljenju.

Ne pustite se pri kozarcu vina vjeti v zanjke nepoklicanim agentom, kakor se je zgodilo že večkrat. Premislite dobro, da treba voliti take sposobne in zaupne može, ki bodo odgovarjali v vsakem pogledu.

Kajti način, kakor se je trosilo za izkopavanje novega občinskega vodnjaka, nikakor ni bil pravilen in je donesl škodo občini, kar je močno razburilo vse občane.

V četrtek je šel sin tukajšnjega gozdnega čuvaju pri belem dnevu iz Senožé v Divačo. Mejpotoma ga je dohitel neki malovredni mladenič iz bližnje vasi Gorenje ter zahteval od njega siloma, naj mu da steklenico žganja, katero je imel pri sebi. Pretil mu je, da ga potepe ter izpil ta malovrednej žganje. Stvar se je prijavila orožnikom, ki so tudi res prijeli napadalca ter ga odveli uklenjenega k okrajnemu sodišču v Sežano.

Izpred sodišča. Fin. stražnik M. Vovk je dne 18. decembra iz posebnega srda napal svojega poveljnika J. Hribernika, ter ga z nekim stolom težko ranil na glavo, radi česar je bil te dni obsojen na tri mesece težke ječe. — 30 letni V. Stambach je 30. dec. po noči srečal dva redarja, koja sta ga hotela odpeljati v zapor zato, ker mu je bilo prepovedano po noči hoditi na ulico. A rečeni se je redarjem uprl, žalil ja, ter skušal se jima izviti, a ni se mu posrečilo. Te dni je bil obsojen na osem mesecev težke ječe.

„Novičar“
izide danes zvečer ob 6. uri
z velezanimivo vsebino.

Poslano. *)

Dotična oseba, ki je doposlala brezimno pismo v via Squero nuovo, označujoč samo sebe kot dobro prijateljico, je naprosena, da se oglasi tam, kamor je pisala.

Resna prijateljica.

V Trstu, dne 3. februarja 1893.

*) Za stvari pod tem naslovom je uredništvo tako odgovorno, kolikor mu postava velava.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gep- pa št. 18
poleg kavarno „Universo“ priporoča se Sloven- sem v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja. — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem Cl. JAKOB KUMAR

Antonijeta Drenik, Via Piccolomini št. 2,
se priporoča tržaški slovenski gospodi za vsako- vrstna dela, spadajoča v stroko šivilje, po najno- vjeh pariški in dunajski modi. Zagotavlja točno potrebo v popolno zadovoljnost in po nizkih cenah. 21-52

Gostilna „Alla Vittoria“
Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenočišča neverjetno v ceno. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega
in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske pošne tiskalice. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Te- desco“ v ulici „Caserma“, glavni shaja- lišči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra
na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opresno mleko po 12 kr. liter ne- posredno iz St. Petra, sveža (frišna) smotana.

Josip Kocjančič, Via Barriera vec- chia št. 19,
trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in tujimi pridelki. Cl.

Franca Potočnika gostilna
„Andemo de Franz“ v ulici Irene se priporoča slavnemu občinstvu. Toči izborna vina in ima dobro kuhinjo. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via
St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in št. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, ste- clenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Gostilna „Štoka“, staroznana pod ime-
poleg kavarno „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1
trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, platenino itd. itd. Cl.

Prodajalnica in zaloga jestvin
„Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadruga z omejenim poročivom v ulici Belvedere št. 3., bogato založena z jedilnim bla- gom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in iz dežele. 36-104

V gostilni „Alla Croce di Malta“
Piazza della Zonta, točijo se istrska in furlanska vina najbolje kakovosti po 32 kr. liter. Kuhinja dobra in postrežba točna. Vino v sodčkih za dru- žine po 26 kr. l. franko na dom. 13-2

Spoštovanjem
V. COVACICH.

Mesto blagajnice

v neki trgovini dobi, devotka dobrega obnašanja. Več se izve pri našem upravnistvu. —4

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

Danes dne 4. februarja t. l.

odprl je podpisani svojo

BRIVNICO

v ulici Stadion št. 1
(hiša g. F. Žitka).

Slavnemu občinstvu za mnogobrojno obiskovanje se priporoča

udani

Ernest Švrljuga.

Alojzij Suppanz

urar, Corso št. 39. 17-104

Prodaja in popravlja ure.

Nič več kašlja!

Balzamski petoralski prah ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar, Dobiva se v odlikovani lekarni. 9-104
PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg
Poštne pošiljatve izvršujejo se neutegoma.

Istarska posojilnica u Puli

registrovana zadruga na ograničeno jamčenje.

Zadugari pozvani su na drugo redovitu skupštino, koja će biti u nedjelju dne 19. febrara 1893 u 10 sati prije podne u velikoj dvorani „Čitaonica“ u Puli (kuća Skracinova blizu Portaurate).

RAZPORED:

1. Izvješće i obračuni za upravnu godinu 1892.
2. Izvješće nadzornoga odbora. *)
3. Odluka o uporabi čistog dobitka, i o pristupnini za nove zadugare.
4. Izbor starešinstva, nadzornog odbora i društvenoga suda za vreme do treće redovite skupštine.
5. Što koji predloži.

Opazka. Na skupštini treba da je zastupan barem deseti diel svih zadružnih dielova. Svaki zadrugar može ovladati pismeno drugoga, da ga zastupa na skupštini.

Pula, 1. febrara 1893.

Starešinstvo.

*) Od nadzornoga odbora odobreni obračuni za godinu 1892 izloženi su na ogled zadrugarom u društvenoj pisarni.

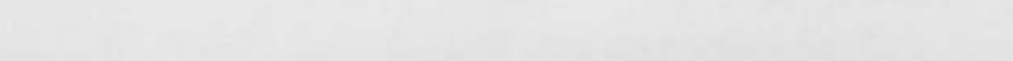
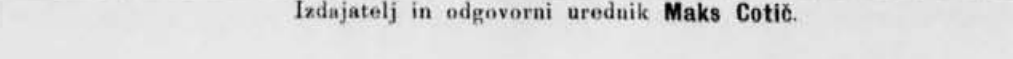
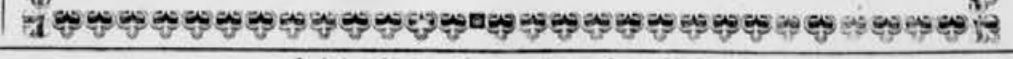
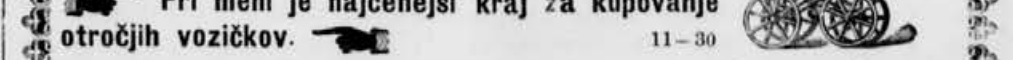
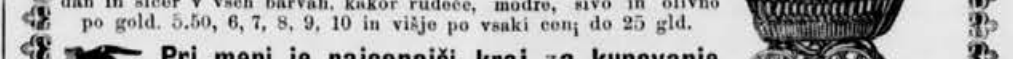
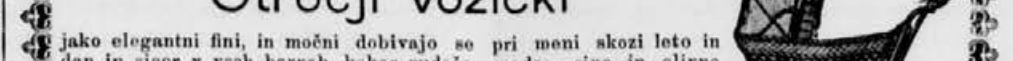
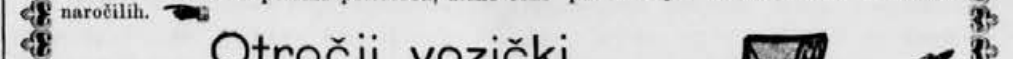
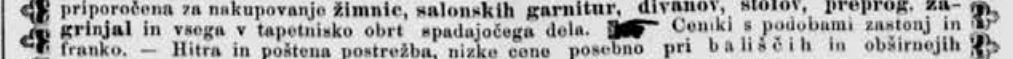
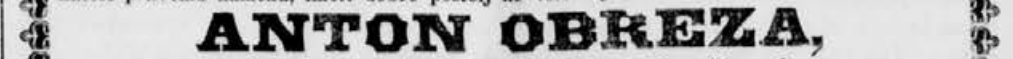
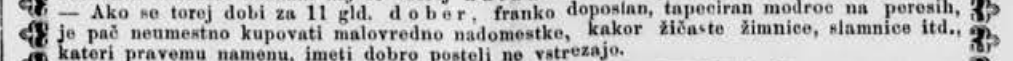
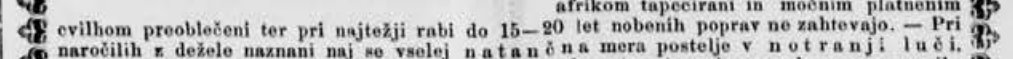
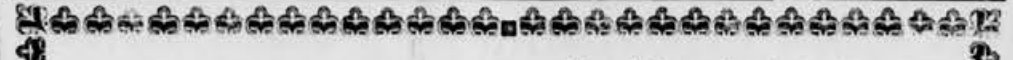


Privilegovane škropilnice proti pe-
ronospori inženirja Živic, so spo-
znane kot najbolje, ker so najpro-
stejše, najbolj trdne in trpeče; naj-
bolj lahke in hitre v rabi, ker po-
rabijo najmanj tekočine in ker pri
vsem tem najmanj stanejo. Podpi-
sana tvrdka jih pripravljiva zavolj
tega v mnogem številu za prihodnjo
spomlad ter pošilja, že zdaj pro-
spekte in cenike brezplačno vsa-
kemu, kdor se oglasi in oddaja
obrazce. Priporoča tudi drugo
svoje blago in razna svoja dela.

Živic in družb.

v TRSTU, ulica Zonta 5,

inženirski urad, zaloga strojev in
dotičnega blaga, zastop tovarnic,
mehanična delalnica. 11



Gostilna s prenočišči „Alla Nuova Abbodanza“

Via Torrente št. 15. (poleg obokov Chiozza najosrednja lega v Trstu.)

Prostori so odprti in preskrbljeni s svežimi jedili do 2 ur popolnoči. Izvrstna namizna in de- sertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo ter se priporočam blagovoljni naklonjenosti slav- nego občinstva. Ponižni

104-43

P. Favero.

Čista krv

zdravje!

Tajne bolezni, lišaji, spuščaji, ble- dost, splošna utrujenost, slabost, se izgubijo pri zdravi krvi. Mi jamčimo za gotovi vseh pri uporabljanju naše metode.

Pri vprašanjih je priložiti povratno marko. 4-13

„Office Sanitas“, Paris

30. Faubourg Montmartre.

Odlikovana zlato medaljo: Bruxelles 1892.

Najboljše sredstvo za

želodec



katero želodec in opravi-
prebavnih delov života krepča
in tudi odprl život pospešuje,
5-25 je

tinktura za želodec,

katero pripravila

Gabrijel Piccoli,

lekar „pri angelju“

v Ljubljani na dunajski

cesti.

Cena 1 stekl. 15 novcev.

Izdelovatelj razpošilja to tink-
turo v zabojčkih po 12 ste-
klenic in več Zabojček z 12
stekl. stano gld. 1.36; s 24
gld. 2.60; s 36 gld. 3.84; s 44 gld. 4.26; 55 stekl.
tehta 5 kg-s poštno težo in velja gld. 5.26; 110
stekl. gld. 10.30. Poština plača vedno naročnik.

Dobiva se v lekarnah v Trstu, na Pri-
morskem, v Istri in Dalmaciji.

Jak. Klemenc TRST

Via S. Antonio št. 1.

priporoča

najnovjše zavratnike iz volne, z žido za
gospo in gospice; židane zavratnike,
ovratnike in zapestnice za moške; ži-
dane rute za moške in ženske; volnene
čepice za otroke več vrst; boa, mufo iz
kožuhovine, davants Sabo iz suraha in
čipke za plese, židane dežnike na
izber.

Zagotavlja se točna postrežba pri
vmernih cenah. 8-

Petronio & Madalena

(naslođnika A. Pipana) na oglu Via Torrente in
Ponte della Fabra, priporočata svojo trgovino
z moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa
svoje bogato zalogo kolonijalnega blaga. Cene so
neverjetno nizke, postrežba vestna in nagla.

DROGERIJA

na debelo in drobno

G. B. ANGELI

104-6 TRST 12-12

Corso, Piazza della Legna št. 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek.
Lak za kočije, z Angleškega, iz Francije
Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in
tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk
za parkete in pode.

MINERALNE VODE

iz najbolj znanih vrelcev kakor tudi romanj-
sko žveplo za žvepljanje trt.

Nova patent samotvorna

brizgalnica za trte in rastline

„Syphonia“



prekaša vse do sedaj
poznane brizgalnice —
ker deluje

SAMOTVORNO.

To dokazuje tisoči po-
hvalnih pisem.

Slika in popis je za-
htevati pri tovarni za

gospodarske ter vino-
rejske stroje.

PH. MAYFARTH & C.

Wien, II., Taborstrasse 76

Katalogi zastoj. Vsprejemajo se zastopniki.

Kôtranove sladčice

katero izdeluje lekarničar

PRENDINI v Trstu

Telefon št. 334. 16-52

Velika poraba ki je dandanes v navadi
rabiti kôtranove izdelke prepričala me je,
da sem začel sam izdelovati iz pristnega
kôtranovega izvlečka iz Norveškega
izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo
iz inozemstva

Te sladčice imajo isto moč kakor kôtra-
nova voda in glavice (Kapsule), lažje se,
prožjavo in prebavijo ter se prodajajo po
prav nizki cen. Da se ogne ponarejanju
na enaj plati vdobljeno ime izdelovatelja
Prendinija in na drugoj besedo Catrame.
V Trstu se prodajajo v lekarnici Prendini
v škatljicah po 40 kr., prodajajo se tudi v
vseh večjih lekarnah v drugih deželah.

Otročji vozički

jako elegantni fini, in močni dobivajo se pri meni skozi leto in
dan in sicer v vseh barvah, kakor rdeče, modre, sivo in olivno
po gold. 5.50, 6, 7, 8, 9, 10 in višje po vsaki cen; do 25 gld.

Pri meni je najcenejši kraj za kupovanje
otročjih vozičkov. 11-30



Izdajatelj in odgovorni urednik Maks Cotič.

Tiskarna Dolenc v Trstu.